

جراحی پی سی ان ال (PCNL)

سنگ کلیه از بیماریهای شایع دستگاه ادراری است. آمار موجود حاکی از این است که حدود ۱۰ تا ۱۵ درصد مردم ایران از بیماری سنگ کلیه رنج می برند. خوشبختانه اکثر سنگهای کلیه کوچک بوده و خود به خود دفع می شوند.

گاهی اوقات سنگهای کلیه بزرگ شده و مشکلات متعددی مثل درد، عفونت، خونریزی و نارسایی کلیه ایجاد می کند.

در گذشته تمام سنگ های بزرگ کلیه به روش باز و با ایجاد شکاف وسیع در ناحیه پهلو یا شکم درمان می شدند. در این روش بیماران چندین ماه از درد محل برش جراحی و عوارض ناشی از آن مثل فتق محل عمل شکایت داشتند. از طرف دیگر احتمال آسیب کلیه و خونریزی و عفونت زیاد بود.

PCNL (پی سی ان ال) چیست؟

به عمل جراحی شکستن و خارج کردن سنگهای بزرگ کلیه از طریق یک تا دو شکاف ۱ سانتیمتری روی پوست و به کمک اندوسکوپهای مخصوص اطلاق می گردد. PCNL (پی سی ان ال) (ابتدای کلمات PerCutaneous (از راه پوست) Nephro (کلیه) Lithotomy (خارج کردن سنگ) می باشد.

روش های جدید درمان سنگ

۱- سنگ شکنی با امواج صوتی (ESWL) (ای اس دبلیو ال)

از این روش برای سنگ های کوچک تر از ۲ سانتی متر کلیه که شرایط سنگ شکنی برون اندامی را داشته باشند استفاده می شود.

۲- موارد استفاده از روش PCNL (پی سی ان ال)

۱. سنگ های بزرگتر از ۲ سانتیمتر کلیه
۲. سنگ هایی که به سنگ شکن جواب نمی دهند
۳. سنگ های بزرگتر از ۱٫۵ سانتیمتر ابتدای حالب
۴. سنگ های کوچکتر از ۲ سانتی متر که شرایط سنگ شکنی برون اندامی نداشته باشند.

اقدامات قبل از عمل جراحی

۱. انجام عکس رنگی آی وی پی (IVP) یا سی تی اسکن بدون تزریق قبل از عمل جهت بررسی ساختمان کلیه
  ۲. مصرف آنتی بیوتیک (مثل سیپروفلوکزاسین یا اوفلوکزاسین یا سفیکسیم) به مدت ۱ تا ۲ هفته قبل از عمل، چک آزمایشات روتین قبل عمل انجام مشاوره بیهوشی و مشاوره قلب در صورت لزوم
- بیمار بایستی یک هفته قبل از عمل، آسپرین و پلاویکس و داروهای رقیق کننده خون را قطع کند. (در صورت اجازه متخصص قلب)

نکته

هر گونه بیماری قلبی، ریوی، مغزی، گوارشی، غددی (تیروئید/دیابت/...) خود را به پزشک اطلاع دهید و هر گونه داروی مورد استفاده خود را با پزشک خود درمیان بگذارید حتی قرص جلوگیری از بارداری یا ویتامین E... پزشک خود را از وجود هرگونه آلرژی دارویی یا غذایی مطلع کنید.

نحوه عمل جراحی

معمولا بیماران صبح روز عمل یا روز قبل از آن در بیمارستان بستری می شوند و لازم است ۶ تا ۸ ساعت قبل از عمل چیزی نخورده باشند.

اکثر بیماران تحت بیهوشی عمومی قرار می گیرند سپس در موقعیت خوابیده به شکم قرار می گیرند. با عکس برداری از کلیه های بیمار و مشخص شدن سنگ یک سوزن باریک از پوست به داخل کلیه هدایت می شود که با خروج ادرار از آن محل دقیق ورود سوزن را تایید می گردد.

پس از مشخص کردن سنگ آن را با دستگاه های سنگ شکنی کاملا خرد و تکه تکه کرده و با پنس خارج می کنیم.

در پایان عمل عکس برداری مجدد جهت بررسی تخلیه کامل سنگ از کلیه انجام می شود و سپس لوله پوستی را خارج میکنیم و لوله نفروستومی و استنت دابل جی قرار داده می شود (در برخی بیماران نفروستومی و یا دابل جی لازم نمی باشد)

در سنگهای بزرگ کلیه گاه لازم است ۲ تا ۴ نقطه کلیه سوراخ گردد و گاهی آنقدر حجم سنگ زیاد است که ملزم به انجام عمل مجدد در یک جلسه دیگر می باشیم. بنابراین تضمینی وجود ندارد که همه سنگهای بیمار در یک جلسه خارج شوند.

طول مدت بستری معمولا ۲ تا ۵ روز است.

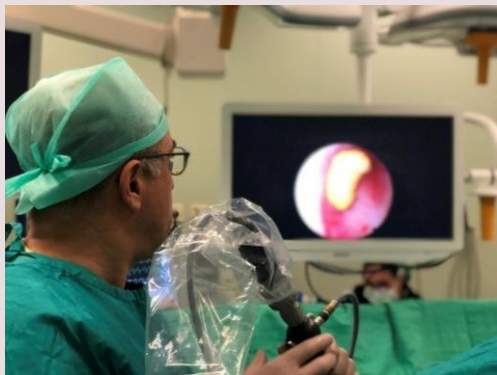
یا من اسمہ دواء و ذکرہ شفاء

راهنمای بیمار مراقبت‌های قبل و بعد از

عمل PCNL

کد محتوا: ۴۹۷

<http://www.Alzahra.mui.ac.ir>

تلفن پیام گیر: ۰۳۱-۳۶۲۰۲۰۰۸

ایمیل: a.Salamat@azh.mui.ac.ir

از مصرف زیاد گوشت و مصرف غذاهای شور پرهیز نمایید
روزانه بین ۶ تا ۸ لیوان آب مصرف نمایید.
مصرف روزانه یک لیوان شیر یا یک کاسه کوچک ماست
نه تنها باعث سنگ سازی نمی شود بلکه برای سلامت
استخوان های بدن ضروری است.

استحمام پس از ترخیص بلامانع است حتی اگر بیمار لوله
نفروستومی داشته باشد.

هر زمان درد پهلو و ادرار خونی برطرف گردید میتوانید
نزدیکی داشته باشید.

رانندگی کوتاه مدت درون شهری نیز بلامانع است. در
خصوص سفر های طولانی برون شهری با پزشک خود
مشورت کنید.

۲ تا ۴ هفته طول خواهد کشید تا محل جراحی ترمیم گردد در
طی این مدت از ورزشهای سنگین و پربرخورد و موتور
سواری و اسب سواری پرهیز نمایید.

هشدار

در صورت تب شدید، درد بسیار شدید و ادرار
خونی شدید به اورژانس بیمارستان مراجعه کنید
یا با مطب تماس بگیرید .

تهیه کننده: دکتر مهرداد محمدی "جراح کلیه و مجاری
ادراروفلوشیپ اندویورولوژی و لاپاروسکوپی"
منبع: **Campbell of urology 2016-2018**
طراحی و تدوین: محمود نصر اصفهانی "سوپروایزر آموزش سلامت"
دفتر آموزش سلامت الزهرا(س) اردیبهشت ۱۳۹۹

توصیه های بعد از جراحی

از فعالیت های شدید بدنی و ورزش های سنگین خودداری
کنید ولی جهت تسریع در بهبودی احتیاجی به استراحت در
بستر نمی باشد.

مایعات زیاد بنوشید به طوری که ادرار شما بیرنگ باشد.
بهترین مایع همان آب است.

یک هفته پس از ترخیص جهت ویزیت به مطب مراجعه
کنید.

ممکن است طی روزهای بعد از عمل مختصر درد پهلو، دفع
لخته های کوچک خون، دفع سنگ ریزه و سوزش ادرار
داشته باشید. این علائم نگران کننده نمی باشد و با گذر
زمان به تدریج بهبود می یابند.

دوره نقاهت شما دو هفته طول می کشد طی این مدت در
منزل استراحت داشته باشید و در صورتی که استنت داخلی
(دابل جی) کار گذاشته شده است یک ماه دیگر برای خارج
کردن آن مراجعه فرمایید.

در صورتی که برای شما لوله نفروستومی کار گذاشته شده
است مراقبت لازم را جهت پیشگیری از خروج آن به عمل
آورید.

داروهای مورد نیاز در دفترچه بیمه شما نوشته شده است
لطفا آنها را از داروخانه تحویل گرفته و از روز پس از
ترخیص آنها را مصرف کنید سایر داروهایی را که قبل از
جراحی مصرف می نموده اید را ادامه دهید.

جهت بررسی نوع سنگ کلیه خود نمونه سنگ خارج شده از
کلیه را به یکی از آزمایشگاه های معتبر تحویل نمایید.
(درخواست آزمایش سنگ کلیه در دفترچه بیمه شما نوشته
شده است)

